

Глосарій Horizon Europe

A

[ACCELERATOR](#)
[ACCOUNT ADMINISTRATOR](#)
[AMENDMENT](#)
[AFFILIATED ENTITIES](#)
[ACRONYM](#)
[ANNOTATED GRANT AGREEMENT \(AGA\)](#)
[APPLICANT](#)

B

[BACKGROUND](#)
[BOTTOM UP APPROACH](#)
[BENEFICIARY](#)

C

[CALL FOR PROPOSAL](#)
[CASCADE FUNDING](#)
[CO-FUNDED EUROPEAN PARTNERSHIPS](#)
[CLUSTER](#)
[CONSORTIUM AGREEMENT \(CA\)](#)
[COORDINATION AND SUPPORT ACTIONS \(CSA\)](#)
[COORDINATOR](#)
[CO-PROGRAMMED EUROPEAN PARTNERSHIPS](#)
[CORDIS](#)
[COMMUNICATION ACTIVITIES](#)
[CRITICAL RISK](#)

D

[DASHBOARD](#)
[DATA MANAGEMENT PLAN \(DMP\)](#)
[DELIVERABLE](#)
[DIRECT ACTIONS](#)
[DISSEMINATION](#)

E

[EIP-AGRI](#)
[EIT](#)
[EUROPEAN GREEN DEAL](#)
[EUROPEAN RESEARCH AREA \(ERA\)](#)
[EUROPEAN INNOVATION COUNCIL \(EIC\)](#)
[EUROPEAN RESEARCH COUNCIL \(ERC\)](#)
[EURATOM](#)
[EUROPEAN INNOVATION ECOSYSTEMS \(EIE\)](#)
[EUROPEAN INSTITUTE OF INNOVATION AND TECHNOLOGY \(EIT\)](#)
[EVALUATION](#)

[EVALUATION SUMMARY REPORT \(ESR\)](#)
[EXPECTED IMPACTS](#)
[EXPLOITATION](#)

[E](#)

[FAIR DATA](#)
[FRONTIER RESEARCH](#)
[FUNDING & TENDER OPPORTUNITIES](#)

[G](#)

[GENDER EQUALITY PLAN \(GEP\)](#)
[GRANT](#)
[GRANT AGREEMENT PREPARATION \(GAP\)](#)
[GRANT AGREEMENT \(GA\)](#)

[H](#)

[HOP-ON](#)
[HORIZON EUROPE](#)
[HOST ORGANISATION](#)

[I](#)

[INDIRECT ACTIONS](#)
[INNOVATION ACTIONS \(IA\)](#)
[INSTITUTIONALISED EUROPEAN PARTNERSHIPS](#)
[IP \(INTELLECTUAL PROPERTY\)](#)
[IPR \(INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS\)](#)
[INTERNATIONAL EUROPEAN RESEARCH ORGANISATION](#)

[J](#)

[JOINT RESEARCH CENTRE \(JRC\)](#)

[K](#)

[KEY ENABLING TECHNOLOGIES \(KET\)](#)
[KEY PERFORMANCE INDICATORS \(KPI\)](#)
[KNOWLEDGE AND INNOVATION COMMUNITIES \(KIC\)](#)

[L](#)

[LEGAL ENTITY](#)
[LEGAL ENTITY APPOINTED REPRESENTATIVE \(LEAR\)](#)

[M](#)

[MEMBER STATES \(MS\)](#)
[MISSIONS](#)
[MSCA \(MARIE SKŁODOWSKA-CURIE ACTIONS\)](#)
[MILESTONES](#)
[MULTI-ACTOR APPROACH](#)

[N](#)

[NATIONAL CONTACT POINTS \(NCPs\)](#)

[NON-EU COUNTRIES](#)
[NON-PROFIT LEGAL ENTITY](#)

[Q](#)

[OPEN ACCESS](#)
[OPEN SCIENCE](#)

[P](#)

[PARTNERSHIPS](#)
[PATHFINDER](#)
[PIC \(PARTICIPANT IDENTIFICATION CODE\)](#)
[PITCH DECK \(PITCH\)](#)
[PLAN FOR THE EXPLOITATION AND DISSEMINATION OF RESULTS](#)
[PRIZE](#)
[PRE-COMMERCIAL PROCUREMENT ACTION](#)
[PROJECT-BASED REMUNERATION](#)
[PROJECT OFFICER](#)
[\(PROJECT\) PROPOSAL](#)

[R](#)

[RANKED LIST](#)
[RESEARCH AND INNOVATION ACTIONS \(RIA\)](#)
[RESEARCH OUTPUT](#)
[RESULTS](#)

[S](#)

[SEAL OF EXCELLENCE](#)
[SECURITY ASPECTS LETTER \(SAL\)](#)
[SMALL OR MEDIUM-SIZED ENTERPRISE \(SME\)](#)

[I](#)

[THIRD COUNTRIES ASSOCIATED TO HORIZON EUROPE](#)
[TOP DOWN APPROACH](#)
[TRANSITION](#)
[TRANSNATIONAL ACCESS TO RESEARCH INFRASTRUCTURES](#)
[TECHNOLOGY READINESS LEVEL \(TRL\)](#)

[W](#)

[WIDENING COUNTRIES](#)
[WORK PROGRAMME](#)

A

ACCELERATOR

Інструмент Європейської інноваційної ради ([EIC](#)), яка орієнтована на МСП (малі і середні підприємства, включаючи стартапи), які демонструють високий потенціал зростання, мають проривні рішення (технології, продукт, послугу) на фазі, що безпосередньо передують масштабуванню, і мають намір впровадити їх на європейський та світовий ринок. У рамках механізму фінансування пропонується у вигляді гранту або інвестиційної складової

ACCOUNT ADMINISTRATOR

Одна з ролей на порталі [Funding & tender opportunities](#). Адміністратор облікового запису – це особа, яка представляє організацію, яка є бенефіціаром Рамкової програми. Це допомагає в управлінні профілем установи та підтримує [Legal Entity Appointed Representative \(LEAR\)](#).

AMENDMENT

Документ, згідно з яким вносяться зміни до умов Грантової угоди. Зміна має бути оформлена та підписана в електронному вигляді на порталі [Funding & tender opportunities](#)

[Online Manual – Amendments](#)

AFFILIATED ENTITIES

Суб'єкти, пов'язані з бенефіціаром рамкової програми Horizon Europe. Афілійовані особи беруть участь у виконанні завдань із подібними обов'язками та правами, що й бенефіціар, але не підписують Грантову угоду

ACRONYM

Коротка назва, яка легко запам'ятовується та вимовляється, яка ідентифікує проект; його можна створити, наприклад, з перших літер назви проекту. Приклади:

- [EU-SENSE](#) – **E**uropean **S**ensor **S**ystem for CBRN Applications.
- [SOILCARE](#) – **S**oil **C**are for profitable and sustainable crop production in Europe.

ANNOTATED GRANT AGREEMENT (AGA)

Грантова угода з поясненнями та коментарями - інформаційний матеріал, розроблений Європейською Комісією, спрямований на роз'яснення формулювань та положень, що містяться в [Грантовій угоді](#)

APPLICANT

Особа чи організація (або їх група), яка подає заявку на фінансування проекту з бюджету Європейського Союзу

B

BACKGROUND

Означають усі матеріальні чи нематеріальні знання (від даних до ноу-хау, інформації чи прав; патенти, прототипи, технології тощо), які існують у майбутніх бенефіціарів до приєднання до Грантової угоди та необхідні для виконання завдань у проекті.

[General Model Grant Agreement ARTICLE 16.](#)

BOTTOM UP APPROACH

Ідеї фінансування, запропоновані науковцями (наприклад, індивідуальні дослідницькі гранти) та підприємцями (індивідуальні гранти для малих/середніх підприємств), переважно в I та III рівнях Horizon Europe, на відміну від *підходу зверху вниз*

BENEFICIARY

Юридична особа, яка підписала Грантову угоду з Європейською Комісією (або одним із її виконавчих агенцій) і несе повну відповідальність за виконання покладених на неї завдань у проекті

C

CALL FOR PROPOSAL

Конкурс пропозицій у рамках програм Європейського Союзу, включаючи рамкову програму Horizon Europe.

[Call for proposal](#)

CASCADE FUNDING

Каскадне фінансування, також відоме як фінансова підтримка третіх сторін - FSTP; статті 6.2.D.1 і 9.4 [Грантової угоди](#)). Це фінансовий механізм Європейської Комісії, який використовується для розподілу державних коштів для фінансування у вигляді грантів, премій та інших форм підтримки суб'єктів, які не є партнерами проекту. Ця схема дозволяє проектам, що реалізуються в рамках Horizon Europe, оголошувати відкриті конкурси для відбору третіх сторін, яким буде спрямовано співфінансування у формі залежно від характеру та потреб даного проекту. Фінансова підтримка третіх сторін можлива лише в тому випадку, якщо вона передбачена для конкретної теми в рамках конкретної Робочої програми.

CO-FUNDED EUROPEAN PARTNERSHIPS

Співфінансовані європейські партнерства. Це публічно-приватні партнерства між Європейською комісією та національними агентствами фінансування досліджень у країнах-членах та асоційованих країнах.

CLUSTER

Кластер – тематичний елемент другого рівня програми Horizon Europe «Глобальні виклики та промислова конкурентоспроможність». У рамках програми Horizon Europe ми маємо 6 тематичних кластерів

CONSORTIUM AGREEMENT (CA)

Угода консорціуму - внутрішня письмова угода між партнерами консорціуму проекту, що визначає внутрішню організацію консорціуму. Це стосується, зокрема, розподілу коштів ЄС, додаткових правил, прав та обов'язків партнерів у консорціумі, а також управління інтелектуальною власністю. Її необхідно укласти до підписання грантової угоди з Європейською комісією або її виконавчим агентством. Приклад угоди консорціуму, яка зазвичай використовується в рамках програми Horizon 2020: [DESCA 2020](#) (угода консорціуму буде оновлена в Horizon Europe).

COORDINATION AND SUPPORT ACTIONS (CSA)

Тип проектів (дій) “КООРДИНАЦІЯ та ПІДТРИМКА”. Проекти такого типу не фінансують дослідження, а підтримують діяльність, пов’язану, наприклад, зі стандартизацією, поширенням корисної інформації, підвищенням обізнаності, комунікацією, мережуванням, розробкою і підтримкою політик, обміном досвідом. За формальними правилами ці проекти можуть виконуватись навіть однією організацією, хоча на практиці зазвичай реалізуються консорціумом організацій

COORDINATOR

Координатор - головний бенефіціар в консорціумі. Тільки він один із всіх бенефіціарів консорціуму веде комунікацію з офіцером Європейської Комісії, отримує фінансування від ЄК за грантовою угодою та в подальшому перераховує кошти членам консорціуму відповідно до узгоджено бюджету та розміру отриманого фінансування від ЄК.

CO-PROGRAMMED EUROPEAN PARTNERSHIPS

Спільно Програмовані європейські партнерства. Це публічно-приватні партнерства між Європейською комісією та національними агентствами фінансування досліджень у країнах-членах та асоційованих країнах.

CORDIS

Інформаційна служба ЄС у сфері досліджень та розробок- основне джерело інформації про дослідницькі проекти, що фінансуються Європейським Союзом з 1990 року.

[Пошук проектів та результатів.](#)

COMMUNICATION ACTIVITIES

Комунікаційно-інформаційна діяльність, що полягає в активному поширенні інформації різними комунікаційними каналами про проект, організації, які беруть участь у проекті, результати проекту серед якомога ширшого кола потенційних та реальних користувачів.

[Керівництво програми Горизонт Європа – рекомендації щодо здійснення комунікаційно-інформаційної діяльності.](#)

CRITICAL RISK

Критичний ризик у проекті. Це вірогідний показник стану чи події, яка може негативно вплинути на реалізацію проекту. Рівень вірогідності виникнення ризику слід оцінювати на етапі підготовки проектної заявки (низький / середній / високий).

D

DASHBOARD

Інтерактивна платформа відображення даних. Панель інструментів пропонує зручний і загальнодоступний інструмент для вибору даних про участь у поданих заявках та проектах Horizon 2020, таких як показники успішності, виділені кошти. Він пропонує інтуїтивно зрозумілі функції фільтрації, що дозволяє аналізувати участь, наприклад, за географічним розташуванням та окремими країнами, предметною областю дослідження, типами організацій тощо.

DATA MANAGEMENT PLAN (DMP)

План управління даними проекту. Це документ, який описує дії, які використовуються на кожному етапі роботи з даними під час проекту. Його завдання насамперед полягає в тому, щоб полегшити планування процедур, пов'язаних із їх придбанням, обробкою, обміном та видаленням під час реалізації проекту.

DELIVERABLE

Опис продуктів та результатів проекту, які передбачені у проєктній заявці. В якості таких продуктів і результатів можуть бути звіти про виконання окремих задач проекту (за винятком періодичних та остаточних звітів проекту), веб-сайти, патентні заявки, відео, набори даних, програмне забезпечення, алгоритми, моделі, прототипи, тощо.

DIRECT ACTIONS

Дослідницька та інноваційна діяльність Європейської комісії, яка здійснюється безпосередньо Об'єднаним дослідницьким центром (JRC).

DISSEMINATION

Поширення результатів досліджень та проєктів. Одним із важливих видів діяльності у проєкті є публічне оприлюднення результатів проєкту та поширення їх серед відповідних цільових груп, включаючи семінари, наукові/виробничі конференції, публікації, соціальні медіа тощо.

E

EIP-AGRI

[EIP-AGRI \(Європейське інноваційне партнерство в галузі сільського господарства\)](#). В деяких конкурсних тематиках Кластеру 6 може бути потрібна участь представників EIP-AGRI. Це Європейське інноваційне партнерство в галузі сільського господарства має на меті об'єднати таких учасників, як фермери, науковці, дорадники, підприємства, екологічні групи, групи за інтересами споживачів або інші неурядові організації для сприяння інноваціям у сільськогосподарському та лісовому секторах.

EIT

Європейський інститут інновацій і технологій (EIT - <https://eit.europa.eu>) є незалежною організацією ЄС, основне завдання якої полягає у посиленні інноваційного потенціалу Європи шляхом підтримки підприємців та інноваторів. EIT був створений у 2008 році, а штаб-квартира розміщена у Будапешті.

Правовою основою EIT є [Положення про EIT](#), яке визначає його місію, ключові завдання та рамки його функціонування.

EUROPEAN GREEN DEAL

[Європейський зелений курс](#) – це дорожня карта реформування кліматичної політики Європейського Союзу, яка була представлена 11 грудня 2019 року. Ця ініціатива спрямована на сприяння перетворенню ЄС на сучасну, конкурентоспроможну та стійку економіку, зокрема, щоб до 2050 року бути нейтральною до вуглецю. План імплементації зеленого курсу визначає необхідні інвестиції та фінансування, а також доступні інструменти.

EUROPEAN RESEARCH AREA (ERA)

Європейський дослідницький простір – єдиний ринок досліджень, інновацій та технологій у всьому Європейському Союзі без кордонів. [ERA](#) впроваджується з 2000 року. Вона забезпечує вільний рух як дослідників, так і знань

EUROPEAN INNOVATION COUNCIL (EIC)

[Європейська інноваційна рада](#) - ініціатива Європейської комісії, що підтримує найбільш перспективних європейських інноваторів. Завдання EIC – заповнити прогалину фінансування для інноваційних стартапів і МСП для проривних інновацій, де існує високий ризик, як технологічний, так і ринковий. EIC надає пряму підтримку інноваторам за допомогою інструментів фінансування:

Pathfinder - для ранніх етапів досліджень;

Transition – для подальшого розвитку технологій за результатами раніше реалізованого проекту (Pathfinder або ERC Proof of Concept);

Accelerator - для стадії розвитку та виведення на ринок.

EUROPEAN RESEARCH COUNCIL (ERC)

[Європейська дослідницька рада](#) підтримує творчі та передові дослідницькі ідеї у всіх галузях знань. Вона підтримує міждисциплінарні проєкти з високим ступенем наукового ризику, які ведуть до важливих відкриттів і проривних результатів. Проєкти ERC фінансуються з бюджету рамкової програми Horizon Europe.

EURATOM

[Програма](#) досліджень та навчання Європейського співтовариства з атомної енергії на 2021–2025 роки. Програма охоплює, серед іншого, дослідження ядерної безпеки, радіологічного захисту, поводження з радіоактивними відходами та ядерного синтезу.

EUROPEAN INNOVATION ECOSYSTEMS (EIE)

Європейські інноваційні екосистеми покликані створити більш пов'язані та ефективні інноваційні екосистеми в Європі для підтримки зростання бізнесу, заохочення інновацій та стимулювання співпраці між національними, регіональними та місцевими інноваційними суб'єктами. Програма Горизонт Європа передбачає окремі конкурси на розвиток інноваційних екосистем.

EUROPEAN INSTITUTE OF INNOVATION AND TECHNOLOGY (EIT)

Європейський інститут інновацій і технологій – це мережа загальноєвропейських партнерств інноваторів, науково-дослідних установ, університетів і компаній, які працюють над пошуком рішень глобальних проблем. [EIT](#) здійснює свою діяльність через Спільноти знань та інновацій. Кожна тематична спільнота здійснює діяльність у трьох напрямках: навчання, інновації та підприємництво.

EVALUATION

Процес, за допомогою якого Європейська комісія або її виконавча агенція оцінюють якість проєктної заявки, щоб вирішити, чи має вона отримувати фінансування з бюджету ЄС. [У загальному додатку D](#) описано критерії відбору.

EVALUATION SUMMARY REPORT (ESR)

Детальний звіт, що підсумовує загальну оцінку проєктної заявки. Звіт готується на основі коментарів та балів оціночної комісії, яка складається із експертів програми Горизонт Європа.

EXPECTED IMPACTS

Ключова частина проєктної заявки. Очікуваний вплив у рамковій програмі Горизонт Європа – це очікувані довгострокові наслідки, до яких, як очікується, призведуть профінансовані дослідження та інновації. Вони повинні включати, серед іншого, широко зрозумілий соціальний, економічний та соціальний «вплив».

EXPLOITATION

Застосування результатів науково-інноваційного проекту для подальшої діяльності після завершення проекту. Це включає комерційне використання з метою розробки, створення, виробництва та маркетингу продукту або процесу, створення та надання послуг або в діяльності зі стандартизації.

[REGULATION \(EU\) 2021/695 HE.](#)

F

FAIR DATA

FAIR (Fairable, Accessible, Interoperable and Reusable) дані, що відповідають принципам пошуку, доступності, сумісності та повторного використання. Європейська комісія приділяє велику увагу тому, щоб дані, зібрані під час реалізації проекту, були загальнодоступними та їх можна було знайти без необхідності додаткового програмного забезпечення чи інструментів – бажано за допомогою цифрового ідентифікатора: Digital Object Identifier (DOI); сумісний і багаторазовий із зазначенням відповідних ліцензій

[FAIR](#)

FRONTIER RESEARCH

Піонерські, проривні дослідження, обтяжені високим ризиком. Дослідження проводяться в будь-якій науковій галузі за підтримки ERC ([Європейська дослідницька рада](#)). Єдиним критерієм для оцінки ідей є наукова досконалість. Пропозиція гранту адресована науковцям з усього світу на кожному етапі їхньої кар'єри, які мають намір реалізувати гранти в Європейському Союзі

FUNDING & TENDER OPPORTUNITIES

[Портал Європейської комісії \(ЄК\)](#).присвячений програмам, якими централізовано керує Європейська комісія. Портал включає в себе розгляд заявок на фінансування, інформацію про процеси та програми фінансування, систему подання проектів, а також інформацію про тендерні процеси. Він також використовується для подання звітів про проекти, реалізовані за програмами ЄС та для пошуку партнерів за відповідними конкурсами

G

GENDER EQUALITY PLAN (GEP)

План гендерної рівності. У плані гендерної рівності мають бути державні установи, дослідницькі організації, інститути та університети з країн-членів ЄС та пов'язані з Horizon Europe, які планують подати заявку на фінансування програми Horizon Europe.

[Work Programme 2021-2022 General Annexes.](#)

GRANT

Прямий фінансовий внесок, перерахований з бюджету ЄС для відшкодування частини витрат на діяльність, що відповідає політиці ЄС

GRANT AGREEMENT PREPARATION (GAP)

Підготовка грантової угоди. Підготовка грантової угоди – це процес, під час якого готується угода про грант для заявників, заявка яких отримала позитивну оцінку

GRANT AGREEMENT (GA)

[Грантова угода](#) (Договір про надання гранту) підписаний між координатором та партнерами консорціуму проекту та Європейською комісією або її виконавчим агентством з метою реалізації проекту, що фінансується за програмою Horizon Europe.

H

HOP-ON

Інструмент (змагання) в напрямку [Widening Participation and Spreading Excellence](#), що надає можливості установам із країни, що «розширюється», приєднатися до консорціуму, який уже реалізує обраний проект в рамках одного з тематичних конкурсів у другому рівні(стовпі) Рамкової програми Horizon Europe

HORIZON EUROPE

Наступна, дев'ята програма фінансування дослідницьких та інноваційних проектів Європейського Союзу в [2021-2027 роках](#).

HOST ORGANISATION

Організація з будь-якої галузі, яка наймає науковців у рамках дій Марії Склодовської-Кюрі ([MSCA](#)) для виконання свого навчально-дослідницького проекту. Це також стосується установи, яка буде приймати головного дослідника за грантом Європейської дослідницької ради ([ERC](#)).

I

INDIRECT ACTIONS

Дослідницька та інноваційна діяльність на замовлення Європейської Комісії іншим організаціям, найчастіше в рамках пропонуванних конкурсів

[REGULATION \(EU\) 2021/695 HE](#)

INNOVATION ACTIONS (IA)

Проекти, реалізовані міжнародними консорціумами, що складаються щонайменше з трьох партнерів із трьох різних незалежних організацій із трьох різних держав-членів ЄС та/або третіх країн, пов'язаних із Horizon Europe.

Інноваційні проекти спрямовані на створення нових, змінених або вдосконалених продуктів, процесів або послуг. Вони повинні включати такі види діяльності, як створення прототипів, тестування, демонстрація або широкомасштабний експеримент перед тим, як продукт буде випущений на ринок. Проекти такого типу можуть містити мінімальну дослідницьку діяльність

- [General Annexes: B — Eligibility Consortium composition](#)
- [General Annexes: G — Legal and financial set-up of the grant agreement](#).

INSTITUTIONALISED EUROPEAN PARTNERSHIPS

Інституційне європейське партнерство є державно-приватним партнерством. Існує два типи інституційного партнерства:

- державно-приватний (PP: Європейська комісія - приватні особи)
- державно-державно-приватне (PPP: Європейська комісія - держави-члени / пов'язані з Horizon Europe - приватні організації).

IP (INTELLECTUAL PROPERTY)

Інтелектуальна власність – ключові активи, які використовуються в рамках проекту та є результатом його реалізації. До інтелектуальної власності належать, зокрема, твори, захищені авторським правом, винаходи, корисні моделі, промислові зразки, товарні знаки, топографії інтегральних мікросхем та географічні зазначення, що охороняються законодавством про промислову власність, а також ноу-хау та комерційна таємниця.

[European IP Helpdesk](#), [Europe – IP guides](#)

IPR (INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS)

Права інтелектуальної власності - права та обов'язки, пов'язані з використанням об'єктів інтелектуальної власності

INTERNATIONAL EUROPEAN RESEARCH ORGANISATION

Міжнародна організація, більшість членів якої є державами-членами ЄС або асоційованими країнами, головною метою якої є сприяння науково-технічному співробітництву в Європі.

[REGULATION \(EU\) 2021/695 HE](#)

J

JOINT RESEARCH CENTRE (JRC)

Об'єднаний науково-дослідний центр є науково-дослідною базою Європейської комісії (Спільний дослідницький центр Генерального директорату), яка була створена в 1957 р. Місія JRC полягає в підтримці європейської політики шляхом проведення незалежних досліджень у ключових для ЄС сферах. JRC також безкоштовно надає свою [дослідницьку інфраструктуру](#).

К

KEY ENABLING TECHNOLOGIES (KET)

Визначена Європейською комісією у 2009 році група з шести технологій, які допоможуть підтримувати конкурентоспроможність підприємств ЄС на міжнародній арені та підтримати їх вихід на нові ринки:

- Передові технології виробництва;
- Сучасні матеріали та нанотехнології;
- Технології науки про життя;
- Мікро- та наноелектроніка та фотоніка;
- Штучний інтелект;
- Безпека та зв'язок.

KEY PERFORMANCE INDICATORS (KPI)

Ключові показники ефективності. Це якісні та кількісні показники, які використовуються як показники в процесах вимірювання досягнення цілей проекту/організації

KNOWLEDGE AND INNOVATION COMMUNITIES (KIC)

Спільноти Знань та Інновацій (Knowledge and Innovation Community - KIC) є партнерствами, які створені у рамках діяльності Європейського інституту інновацій та технологій (EIT) для забезпечення співпраці між провідними компаніями, науково-дослідними лабораторіями, підприємцями та іншими компаніями.

Разом із провідними партнерами спільноти EIT пропонують широкий спектр інноваційної та підприємницької діяльності: освітні курси, що поєднують технічні та підприємницькі навички, індивідуальні послуги зі створення та розвитку бізнесу, а також дослідницькі проекти, орієнтовані на інновації.

Існує вісім тематичних спільнот знань та інновацій EIT, кожна з яких зосереджена на певній глобальній проблемі:

- [EIT Climate-KIC](#): Драйвери кліматичних інновацій у Європі та за її межами;
- [EIT Digital](#): Розвиток цифрової Європи;
- [EIT Food](#): Поєднання зусиль бізнесу, дослідницьких центрів, університетів та споживачів;
- [EIT Health](#): Разом до здорового життя в Європі;
- [EIT InnoEnergy](#): Втілення піонерських змін для сталого енергетичного забезпечення;
- [EIT Manufacturing](#): Розвиток конкурентоспроможності європейських виробництв;
- [EIT Raw Materials](#): Розвиток власної сировинної бази;
- [EIT Urban Mobility](#): Розумний, зелений та інтегрований транспорт.

L

LEGAL ENTITY

Фізична або юридична особа, створена і визнана такою відповідно до законодавства ЄС, національного законодавства або міжнародного права, яка має правосуб'єктність, правоздатність і здатність діяти від свого імені, здійснювати права та бути суб'єктом зобов'язань, або організація, яка не має правосуб'єктності, що зазначена у ст. 197 абзац. 2 пункт в) Фінансового регламенту

[REGULATION \(EU\) 2021/695 HE](#)

LEGAL ENTITY APPOINTED REPRESENTATIVE (LEAR)

Особа, уповноважена керувати профілем закладу на порталі [Funding&Tender Opportunities](#).

[Rules for Legal Entity Validation, LEAR Appointment and Financial Capacity Assessment](#). (Правила підтвердження юридичної особи, призначення LEAR та оцінки фінансової спроможності)

M

MEMBER STATES (MS)

Країни-члени Європейського Союзу: Австрія, Бельгія, Болгарія, Хорватія, Кіпр, Чеська Республіка, Данія, Естонія, Фінляндія, Франція, Греція, Іспанія, Нідерланди, Ірландія, Литва, Люксембург, Латвія, Мальта, Німеччина, Польща, Португалія, Румунія, Словаччина, Словенія, Швеція, Угорщина, Італія

MISSIONS

[Місії](#) ЄС це прагнення вирішити деякі з найбільших проблем, які стоять перед нашим світом. Європейська комісія обрала п'ять основних місій:

- адаптація до зміни клімату - [Adaptation to Climate Change: support at least 150 European regions and communities to become climate resilient by 2030](#)
- боротьба з раком - [Cancer: working with Europe's Beating Cancer Plan to improve the lives of more than 3 million people by 2030 through prevention, cure and solutions to live longer and better](#)
- захист океану - [Restore our Ocean and Waters by 2030](#)
- життя в зелених містах - [100 Climate-Neutral and Smart Cities by 2030](#)
- забезпечення здоров'я ґрунту та харчування - [A Soil Deal for Europe: 100 living labs and lighthouses to lead the transition towards healthy soils by 2030](#)

Місії є невід'ємною частиною рамкової програми Horizon Europe, започаткованої у 2021 році. Кожна місія функціонує, як набір заходів – таких як дослідницькі проекти, політичні заходи та навіть законодавчі ініціативи – для досягнення вимірної мети, яку неможливо досягти за допомогою окремих дій.

MSCA (MARIE SKŁODOWSKA-CURIE ACTIONS)

[Програма](#) підтримки вчених на різних етапах їхньої кар'єри. MSCA фінансує дослідження та навчання, які проводять дослідники в Європі та за її межами. У той же час, це дає можливість установам розвивати свій персонал, залучаючи дослідників та залучаючи їх співробітників у міжнародних дослідницьких та навчальних проектах.

MILESTONES

Віхи в проекті. Віхи допомагають визначити прогрес, сказати чи відповідають досягненню ключового результату, що дозволяє перейти до наступної фази проекту. Віхою може бути важливий момент прийняття рішення в проекті, коли, наприклад, консорціум повинен вирішити, яку з кількох технологій використовувати для подальшої підготовки до впровадження. Досягнення віхи слід перевіряти

MULTI-ACTOR APPROACH

Підхід із багатьма зацікавленими сторонами, щоб зробити процес досліджень та інновацій та його результати більш достовірними та відповідними потребам суспільства. Це більше, ніж широке розповсюдження результатів проекту або збір зворотнього зв'язку/внеску від зацікавлених сторін/кінцевих одержувачів інновації. Проект з даним підходом забезпечує реальне та достатнє залучення всіх зацікавлених сторін для досягнення цілей конкурсу якомога повніше. У [темах конкурсу](#), де це потрібно, це одна з умов прийнятності заявки.

N

NATIONAL CONTACT POINTS (NCPs)

Національні контактні пункти (NCP). Мережа національних експертів (у країнах-членах ЄС, країнах, асоційованих з Horizon Europe та третіх країнах), які надають підтримку заявникам, найчастіше у сфері подання заявок на кошти рамкової програми Horizon Europe та у реалізації та бюджетуванні проектів.

[Національні контактні пункти для Horizon Europe](#)

NON-EU COUNTRIES

Країни, які не є членами Європейського Союзу або їх заморських територій. Ці країни можуть бути асоційовані з Horizon Europe, а можуть і не бути.

[Програмний посібник Horizon Europe](#)

NON-PROFIT LEGAL ENTITY

Країни, які не є членами Європейського Союзу або їх заморських територій. Ці країни можуть бути асоційовані з Horizon Europe, а можуть і не бути.

[REGULATION \(EU\) 2021/695 HE.](#)

O

OPEN ACCESS

Відкритий доступ, тобто набір правил і низка практик для поширення результатів дослідження/результатів таким чином, щоб вони були доступні онлайн для будь-якого користувача безкоштовно. Бар'єри для копіювання або повторного використання зменшуються або усуваються за допомогою відкритої ліцензії на авторське право.

[Програмний посібник Horizon Europe](#)

OPEN SCIENCE

Відкрита наука – це підхід, заснований на відкритій співпраці та систематичному обміні знаннями та інструментами. Його завданням є підвищення якості та ефективності досліджень та інновацій шляхом обміну, серед іншого, результатами досліджень та результатами проектів. Це, серед іншого, відкритий доступ до наукових публікацій, відкритий доступ до даних досліджень, програмного забезпечення, відкритих освітніх ресурсів, відкритих монографій. Він спрямований на усунення перешкод для спільного використання будь-якого типу продукту, ресурсу, методу чи інструменту на будь-якому етапі дослідження та інновацій

[Програмний посібник Horizon Europe](#)

P

PARTNERSHIPS

Різні форми співпраці між Європейською Комісією та національними органами влади чи промисловістю/зацікавленими сторонами. Партнерства Horizon Europe покликані максимізувати інвестиції в дослідження та інновації шляхом побудови структурованих довгострокових партнерств. [Партнерства](#) поділяються на три типи залежно від способу їх функціонування:

- Європейське партнерство, яке співфінансується (Co-funded European Partnerships)
- Європейське партнерство спільного програмування (Co-programmed European Partnerships)
- Інституційне європейське партнерство (Institutionalised European Partnerships)

PATHFINDER

Частина програми Європейської інноваційної ради ([EIC](#)) для фінансування міждисциплінарних проектів, які дозволять досягти найкращих результатів за рахунок поєднання потенціалу різних галузей науки (фізика, інформатика, біологія, екологія, соціальні науки, гуманітарні науки та інші) та різних дисциплін передової інженерії, щоб перевірені рішення могли впроваджувати і створювати абсолютно нові технології. У їх створенні беруть участь як далекоглядні вчені, так і підприємці, які можуть побачити бізнес-потенціал ідей на ранній стадії технологічного розвитку (TRL 1-4)

PIC (PARTICIPANT IDENTIFICATION CODE)

Ідентифікаційний код учасника – це дев'ятизначне число, яке Європейська комісія призначає юридичним особам. Зареєструвати або знайти даний код можна на порталі Funding & tender opportunities за посиланням:

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/how-to-participate/participant-register>

PITCH DECK (PITCH)

Презентація, спрямована на те, щоб зацікавити інвестора ідеєю. Формат особливо відомий і популярний у середовищі стартапів. У програмі Horizon Europe *pitch deck* є частиною заявки на конкурс EIC Accelerator. Така презентація повинна мати до 10 слайдів і містити, крім інформації про компанію та продукт, також прогнози ринку та елементи бізнес-плану.

PLAN FOR THE EXPLOITATION AND DISSEMINATION OF RESULTS

План використання та поширення результатів/виходів у проекті. План повинен описувати та узагальнювати дії, вжиті для просування проекту, поширення та

використання результатів проекту та захисту переднього плану, створеного проектом. На етапі реалізації проекту він має бути оновлений, зокрема, до остаточного звіту

[Програмний посібник Horizon Europe](#)

PRIZE

Вид фінансування з бюджету ЄС. Фінансовий внесок, який надається як приз (на відміну від гранту) за результатами проведення конкурсу.

[EIC Work Programme 2021: EU Prize.](#)

PRE-COMMERCIAL PROCUREMENT ACTION

Передкомерційні закупівлі: Дія з основною метою здійснення докомерційних закупівель, що здійснюється бенефіціарами, які є представниками замовників або підрядників

[REGULATION \(EU\) 2021/695 HE. SPECIFIC CONDITIONS FOR ACTIONS WITH PCP/PPI.](#)

PROJECT-BASED REMUNERATION

Винагорода, яка пов'язана з участю особи в проєктах, є частиною звичайної практики винагороди бенефіціара і виплачується на постійній основі.

[РЕГЛАМЕНТ \(ЄС\) 2021/695 HE.](#)

PROJECT OFFICER

Посадова особа Європейської комісії (або її виконавчого агентства), відповідальна за управління проєктами ЄС.

(PROJECT) PROPOSAL

Заявка на співфінансування проєкту з бюджету ЄС, подана у відповідь на опубліковане конкурсне оголошення.

R

RANKED LIST

Рейтинговий список проєктних заявок, створений за результатами їх оцінки.

RESEARCH AND INNOVATION ACTIONS (RIA)

Науково-інноваційні дії – це створення нових знань, нових технологій, послуг, продуктів та їх удосконалення. Вони включають фундаментальні та прикладні дослідження, тестування та валідацію маломасштабного прототипу в лабораторних або змодельованих умовах. Вони можуть містити демонстраційні або пілотні елементи, але ключовою діяльністю проєкту має бути дослідження.

[General Annexes: B — Eligibility Consortium composition.](#)

[General Annexes: G — Legal and financial set-up of the grant agreement](#)

RESEARCH OUTPUT

Результати, отримані в ході реалізації певних завдань (наприклад, у проєкті), до яких можна надати доступ у вигляді наукових публікацій, даних або інших результатів і процесів, таких як програмне забезпечення, алгоритми, протоколи та електронні лабораторні зошити

[REGULATION \(EU\) 2021/695 HE](#)

RESULTS

Будь-які матеріальні чи нематеріальні наслідки дії (наприклад, у проєкті), такі як дані, досвід чи інформація, незалежно від їх форми чи характеру, та чи можна їх захистити, а також пов'язані з ними права, включаючи права інтелектуальної власності.

[REGULATION \(EU\) 2021/695 HE](#)

S

SEAL OF EXCELLENCE

Знак якості, який свідчить про те, що заявка, подана у відповідь на конкурс пропозицій, отримала високий бал (перевищує всі пороги оцінки, зазначені в Робочій програмі), але через обмежені кошти у виділеному бюджеті вона не може бути співфінансована, та може отримувати підтримку з інших джерел фінансування ЄС або країни.

[REGULATION \(EU\) 2021/695 HE](#)

SECURITY ASPECTS LETTER (SAL)

Документ, що описує правила безпеки в проєкті, що реалізується за програмою, яка фінансується Європейським Союзом.

[PROGRAMME SECURITY INSTRUCTION.](#)

SMALL OR MEDIUM-SIZED ENTERPRISE (SME)

Мікро, мале або середнє підприємство (компанія) відповідно до Рекомендації Європейської Комісії від 6 травня 2003/361/ЄС, для того, щоб мати право на фінансування ЄС як МСП, компанія повинна відповідати певним умовам, зокрема:

- наймає менше 250 працівників,
- річний оборот до 50 мільйонів євро та/або підсумок річного балансу до 43 мільйонів євро.

[User guide to the SME Definition](#)

T

THIRD COUNTRIES ASSOCIATED TO HORIZON EUROPE

Країни, асоційовані до рамкової програмою Horizon Europe: Албанія, Вірменія, Боснія і Герцеговина, Чорногорія, Грузія, Ісландія, Ізраїль, Косово, Молдова, Марокко, Північна Македонія, Норвегія, Сербія, Туніс, Туреччина, Україна, Великобританія (після підписання угоди про асоціацію з Європейською комісією), Фарерські острови.

У випадку програми Євратом до асоційованих країн додатково входять Україна та Великобританія. Список асоційованих країн оновлюється країнами, які приєднуються.

[Horizon Europe: Programme Guide](#)

TOP DOWN APPROACH

Фінансування ідей науковців та підприємців, що реалізуються за темами, які визначені робочими програмами Horizon Europe.

[Reference Documents – Work programme & call documents](#)

TRANSITION

Інструмент Європейської інноваційної ради ([EIC](#)), який має дозволити подальший розвиток та використання ідей, які вже отримали фінансування для реалізації в рамках попередніх проєктів (EIC Pathfinder або ERC). Фінансування охоплює діяльність від підтвердження правильності концепції до створення прототипу.

TRANSNATIONAL ACCESS TO RESEARCH INFRASTRUCTURES

Міжнародний та віртуальний, безкоштовний доступ науковців до дослідницьких інфраструктур, як одна із послуг, що надається проєктами, які фінансуються Європейською комісією у програмі дослідницьких інфраструктур http://www.rich2020.eu/tas_calls

TECHNOLOGY READINESS LEVEL (TRL)

Рівень технологічної готовності. Метод оцінки технологічної зрілості, що дозволяє вести узгоджені, уніфіковані обговорення технічної готовності в різних типах технологій.

[General Annexes: B — Eligibility](#)

W

WIDENING COUNTRIES

Група країн, у яких рівень досліджень та інновацій (виміряний відповідними числовими показниками) є нижчим від середнього по ЄС. Суб'єкти/установи з країн "розширення" мають право брати участь у конкурсах типу Widening Participation and Spreading Excellence як координатори. Країни "розширення" включають наступні:

країни ЄС: Болгарія, Хорватія, Кіпр, Чехія, Естонія, Греція, Угорщина, Латвія, Литва, Мальта, Польща, Португалія, Румунія, Словаччина та Словенія.

Асоційовані країни (після процедури асоціації): Албанія, Вірменія, Боснія і Герцеговина, Грузія, Косово, Молдова, Чорногорія, Марокко, Північна Македонія, Сербія, Туніс, Туреччина, Україна.

Заморські території Франції, Іспанії та Португалії: Французька Гвіана (Франція), Гваделупа (Франція), Мартініка (Франція), Майотта (Франція), Острів Реюньон (Франція), Острів Мартін (Франція), Канарські острови (Іспанія), Азорські острови (Португалія), Мадейра (Португалія).

[Widening participation and strengthening the European Research Area](#)

WORK PROGRAMME

Робоча програма - це документ, прийнятий Європейською комісією, що стосується програмування та планування заходів у програмах, що фінансуються Європейським Союзом, у певній сфері його компетенції. Опубліковано робочі програми, зокрема, для рамкової програми Horizon Europe:

- Рівень I Передова наука;
- Рівень II Глобальні виклики та промислова конкурентоспроможність;
- Рівень III Інноваційна Європа;

Робочі програми доступні на порталі: [Funding & tender opportunities](#)
у закладці [Reference Documents – Work programme & call documents](#)